

FOTO: JAN BENGTSSON

Tidigare åkerholmar som ingår i skogsmark

Kännetecken

Mer eller mindre från omgivningen avvikande ytor med öppen gräsvål, busk- eller trädskikt. Många gånger innehåller åkerholmen gamla grova träd i solexponerade lägen.

MÅLBILD FÖR GOD HÄNSYN

- Undanta åkerholmen från traditionell skogsskötsel. Kan finnas behov av naturvårdande skötsel.
- Anpassa hänsynen efter den aktuella åkerholmens befintliga och/eller utvecklingsbara naturvärden
- Solbelysta åkerholmar med gles vegetation bevaras så gott det går i ursprungligt skick, eventuellt kan det behövas en röjning för att gynna den gamla ängsfloran
- Ta bort första generationen av gran på åkerholmar som riskerar att förlora sina värden pga av igenväxning av gran
- Bevara naturvärdesträd och kulturminnesträd (t.ex. hamlade träd)
- Frihugg och bevara kulturlämningar
- Gynna buskarter och bärande träd, särskilt på solsidan av åkerholmen

NATURVÄRDEN (alla måste inte vara uppfyllda)

- Små naturliga oaser i en hårt exploaterad omgivning
- Rester av tidigare ängsbruk med tillhörande flora och markfauna
- Insektsrika miljöer tack vare en variation av örter, buskar och träd, ofta i varma solexponerade lägen
- Tillflyktsort för kräldjur och smärre däggdjur (småvilt)
- I vissa objekt finns äldre träd som utgör lämpliga miljöer för vedsvampar, lavar och en lång rad insekter.
- Födosöks- och häckningsplatser för främst olika arter av tättingar som hör till odlingslandskapet.

Beskrivning

Åkerholmar tillhör i första hand odlingslandskapet, men i takt med att hävden upphör, åkermarken kanske läggs ned eller omvandlas till skogsmark så berör även åkerholmarna skogsbruket. Det kan också vara så att åkerholmar i ett aktivt odlingslandskap har fått ett moget trädskikt som skogsägaren önskar hugga i.

Det finns en stor spridning i karaktär på åkerholmarna. Ursprungligen har de "avsatts" eftersom de varit ett odlingshinder. Men det innebär inte att de var orörda från mänsklig påverkan, tvärtom de nyttjades för såväl bete som slätter eller lövträckt beroende på hur de såg ut.

Eftersom flera åkerholmar också hade en grässvål kunde även gräs från åkerholmar nyttja som vinterfoder åt djuren. En del åkerholmar uppvisar idag klassiska tecken på igenväxning med buskar och pionjärträd, andra har redan från begynnelsen haft ett trädskikt som idag består av gamla grova träd med höga naturvärden. Åkerholmarna skapar variation i ett i övrigt ensartat odlingslandskap och de utgör många gånger en oas för arter som annars är undanträngda av kultiveringen.

FOTO: JAN BENGTSSON

Åkerholmarna är ofta insektsrika miljöer tack vare en variation av örter, buskar och träd ofta i solexponerade lägen.

FOTO: JAN BENGTSSON

Skogssektorns gemensamma målbilder för god miljöhänsyn ger vägledning om hur miljöhänsyn bör tas vid skogsbruksåtgärder. De är något att eftersträva vid planering och genomförande av skogsbruksåtgärder och ska användas anpassat till aktuell tracts specifika förutsättningar. Aktuell målbild är framtagna i bred samverkan inom skogssektorn av en arbetsgrupp sammansatt av representanter från skogsnäringen, skogsägare, Skogsstyrelsen, andra berörda myndigheter, ideella organisationer och specialister inom aktuellt område. 2013.

Mer information på www.skogsstyrelsen.se/malbilder

